

བོད་ལྗོངས་གསར་བ་འདུགས་སྐྱོན་བྱེད་ རྒྱའི་ལས་འགན་དང་བྱེད་ཕྱོགས།

ཀྲུལ་ཁབ་མི་རིགས་ལས་དོན་ཁྱུ་ཡོན་ལྷན་ཁང་གི་
མིང་རྩས་ཞིབ་འཇུག་ཁང་གིས་ཚུམ་སྒྲིག་བྱས་པ།

མི་རིགས་དཔེ་སྐྱོན་ཁང་།

本书根据本社 1980 年 9 月第 1 版北京第 1 次印刷的汉文版本翻译出版。

དེ་བ་འདི་ནི་དབུ་སྒྲན་ཁང་འདི་གས་ 1980 ལོ་མ་ 9 པར་པར་དུ་བསྒྲན་པའི་ཀློང་གི་
པར་གཞི་ 1 པའི་པེ་ཅིན་གྱི་པར་ཐངས་ 1 པེ་གཞིར་བཟང་ལྟེ་བསྒྲན་ནས་བསྒྲན་པ་ཡིན།

པོད་སྒྲིངས་གསར་པ་འཇུགས་སྒྲན་བྱེད་རྒྱུ་
ལས་འགན་དང་བྱེད་ཚུགས།

རྒྱལ་ཁབ་མི་རིགས་ལས་དོན་ཁྲུ་ཡོན་ལྷན་ཁང་གི་
མིད་རྒྱལ་ཞིབ་འཇུག་ཁང་གིས་ཙོ་མ་གྲིག་བྱས་པ།

*

མི་རིགས་དབུ་སྒྲན་ཁང་གིས་བསྒྲན་ནས་བསྒྲན་པ།

1980 ལོ་མ་ 12 པར་པར་གཞི་ 1 པེ་བསྒྲགས་པ།

1980 ལོ་མ་ 12 པར་པེ་ཅིན་ལ་པར་ཐངས་ 1 པེ་བརྒྱུ་པ།

དེ་བ་པར་སྒྲན་ལུང་ 1 གླུ་ 3

建设新西藏的任务和方针

国家民族事务委员会
政策研究室编

(藏 文)

民族出版社翻译出版 新华书店发行
民族印刷厂印刷

开本：787×1092 毫米 1/32 印张：4 3/8
1980年12月 第1版

1980年12月 北京第1次印刷

印数：0001—10,000 册 定价：0.13元
书号：M3049(3)298

དཀར་ཆག

དང་ཀྱང་དབང་གིས་འདྲོན་པ་གནང་བའི་བོད་ཚྱངས་འཇུགས་

སྐྱོན་བྱེད་རྒྱུ་ལས་འགན་དང་བྱེད་ཚུགས།

——ཀྱང་དབང་གིས་《བོད་ཀྱི་ལས་དོན་བརྒྱལ་མཉམ་ཆགས་འདུའི་

གནད་བརྒྱུས་》བརྒྱད་ཐེལ་གནང་བ། 1

བོད་ཚྱངས་འཇུགས་སྐྱོན་བྱེད་ཆེད་སྐབ་དགོས་པའི་དོན་དག་

ཆེན་པོ་ཁག་དྲུག་

——1980 ལོའི་ཟླ་ 5 ཚེས་ 29 ཉིན་མོ་མཐུན་དྲུ་ཡའི་པང་གིས་

བོད་རང་སྐྱོང་ཚྱངས་ཀྱི་ལས་བྱེད་པའི་ ཆགས་ཆེན་ ཐོག་གནང་

བའི་གསུང་བཤད། (གནད་བརྒྱུས་)..... 8

དཔལ་འབྱོར་འཕེལ་རྒྱས་ཀྱི་གཞུགས་ཆེན་བཏང་ནས་གང་མཆོག་གས་

ཅི་མུར་གྱི་ངང་ བོད་ཚྱངས་མི་དམངས་ནམས་སྐྱུག་པོ་

ཆགས་པ་བྱེད་དགོས།

——མོ་མཐུན་ལན་ལེས་ བོད་ཚྱངས་སུ་ས་ཁུལ་(གོང་ཁྱེར་)དང་ཞན་

གྱི་འགོ་ཁྲིད་ལས་བྱེད་པ་དང་བཀའ་མཉམ་གནང་དུས་མཇུག་པའི་

གསུང་བཤད། 19

འཕུལ་དུ་བྱ་སྤྱད་སྒྲིལ་ནས་མཐུན་སྒྲིལ་དང་། ལྷག་པོ། ཤེས་
རིག་ལྡན་པ་བཅས་ཀྱི་ བོད་ རྫོང་ས་ གསར་ པ་ འཇུགས་
སྤྱན་བྱེད་ཆེད་འབད་བཙོན་བྱེད་དགོས།

——སྤྱོད་མཐུན་དང་མཉམ་པ་དབང་འཇུགས་མེད་ཀྱིས་ལྷ་སར་འཇོགས་
པའི་རྒྱལ་སྤྱོད་ཆོགས་ཆེན་ཤོག་གནང་བའི་གསུང་བཤད།

(གནད་བསྟུན) 34

ཀྲང་དབྱང་གི་མཚུངས་སྤྱོད་སྤོ་ཐག་བོད་བཅད་ཀྱིས་ལག་ལེན་
བསྟར་ནས་ བོད་ཀྱི་ ལས་ཀ་ ཡག་པོ་ ཡོང་ བ་ བྱེད་
དགོས།དབྱང་ཅིང་རིན། 49

ཀྲང་དབྱང་གི་མཚུངས་སྤྱོད་ལག་ལེན་བསྟར་ནས་ བོད་རྫོང་ས་
གསར་པ་འཇུགས་སྤྱན་བྱེད་ཆེད་འབད་བཙོན་བྱེད་
དགོས།

——ཀྲང་གྲང་ཀྲང་དབྱང་ཅེ་འཇུགས་བྱུ་ལི་བྱུ་ཡང་གཞོན་པ་སྤྱོད་
མཐུན་ཡོད་ཀྱིས་ཆེད་ཀྱིས་བོད་རང་སྤྱོད་རྫོང་ས་ཀྱི་ཐད་གཏོགས་
སྤོ་ཐག་ལག་གི་ལས་བྱེད་པའི་ཆོགས་ཆེན་ཤོག་གནང་བའི་གསུང་
བཤད། (གནད་བསྟུན) 83

མཐུན་སྒྲིལ་དང་། ལྷག་པོ། ཤེས་རིག་ལྡན་པ་བཅས་ཀྱི་བོད་
རྫོང་ས་གསར་པ་འཇུགས་སྤྱན་བྱེད་ཆེད་འབད་བཙོན་
སྤྱད་མེད་བྱེད་དགོས།དབྱེན་ཐང་། 102

ཏང་ཁྱང་དབྱང་གིས་འདོན་པ་གནང་བའི་བོད་ རྒྱུང་མ་འཛུགས་སྐྱུན་བྱེད་རྒྱུ་ལས་ འགན་དང་བྱེད་ཕྱོགས།

— ཁྱང་དབྱང་གིས་《བོད་ཀྱི་ལས་དོན་བཞུགས་མཉམ་ཆོག་མ་
 འདུའི་གནད་བསྐྱུས་》བརྒྱུད་སྤེལ་གནང་བ།

ཉི་ཆར་ཁྱང་ཁྱང་ཁྱང་དབྱང་གིས་《བོད་ཀྱི་ལས་དོན་བཞུགས་མཉམ་
 ཆོག་མ་འདུའི་གནད་བསྐྱུས་》བརྒྱུད་སྤེལ་གནང་བ་རེད། ཁྱང་དབྱང་གིས་
 གནད་བསྐྱུས་དེ་བརྒྱུད་སྤེལ་གནང་བའི་སྐོར་གྱི་བདེ་ཐོའི་ནང་ལ་རྒྱས་གྱི་ཆ་
 རྒྱུན་གསར་པའི་འགྲོ་བོད་རང་སྐྱོང་རྒྱུང་མ་གྱི་ལྟེ་བའི་ལས་འགན་དང་.....
 འབད་འཐབ་བྱེད་པའི་དམིགས་ཆ་དུ་ནི་བོད་རིགས་ལས་བྱེད་པ་དང་བོད་
 རིགས་མི་དམངས་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་མི་རིགས་ཁག་གི་ལས་བྱེད་པ་དང་མི་
 རིགས་ཁག་གི་མི་དམངས་བར་གྱི་མཐུན་སྦྲིལ་ལ་ཤུགས་སྒྲོན་གྱི་རྒྱ་དང་།
 མཐུན་རྒྱུན་མཐའ་དག་སྐྱུལ་སྤྱོད་བྱེད་རྒྱ། བོད་རྒྱུང་མ་གྱི་དངོས་ཡོད་
 གནས་ཚུལ་ལ་དམིགས་ཏེ་ཐབས་བརྒྱ་རྒྱས་སྤྱོད་གི་སྒོ་ནས་ཡིན་པའི་དང་
 “མི་བཞི་ཤོག་ཁག”གིས་བཅོས་པའི་གནད་སྐྱུན་ཆབས་ཆེན་བཅོས་ཐབས་

བྱས་ཏེ་ཀླུ་དམངས་དཔལ་འབྱོར་འཕེལ་ཀླས་གཏོང་ཏུ་དང་། མི་རིགས་
 ཁག་གི་མི་དམངས་ཀྱི་དངོས་པོའི་འཛོ་བའི་ཆུ་ཆད་དང་རིག་གནས་ཆན་...
 རིག་གི་ཆུ་ཆད་མཐོ་ཏུ་གཏོང་ཏུ། མཐའ་མཆམས་འཇུགས་སྐྱུན་བྱེད་ཏུ།
 མཐའ་སྐྱུང་སྤྱ་བརྟན་གཏོང་ཏུ། འཆར་གཞི་དང་གོ་རིམ་ལྡན་པའི་སྒྲི་
 ནས་བོད་ཡུངས་འདི་ཉིད་དར་ཞིང་ཀླས་པ་དང་དཔལ་འབྱོར་ལུན་སྐྱུ་...
 ཆོགས་པོ་ཡོང་བ་བྱེད་ཏུ་བཅས་ཡིན་ཞེས་བརྟན་ཡོད་པ་རེད།

གྲུང་དབྱང་གིས་བོད་ཡུངས་ནི་མེས་ཀླུ་ཀྱི་ཁ་འབྲལ་དུ་མི་རུང་...
 བའི་སྒྲི་ན་མེད་པའི་མངའ་ཁོངས་གིག་ཡིན་པ་དང་། ཆབ་སྲིད་དང་།
 དཔལ་འབྱོར། རིག་གནས། རང་བྱུང་ཆ་རྒྱུན་བཅས་ཆང་མར་དམིགས་
 བསལ་གྱི་གལ་ཆེན་རང་བཞིན་ལྡན་པའི་མི་རིགས་རང་སྐྱུང་ཡུངས་གིག་...
 རེད། བོད་རིགས་མི་དམངས་ནི་ལས་ལ་བརྩོན་ཞིང་བབ་ཆགས་པ་དང་།
 རྒྱ་གྲོས་ཆེ་བ། དཔའ་མཛངས་ལྡན་པ་བཅས་ཡིན་ཞིང་། མེས་ཀླུ་ལ་
 དགའ་ཞེན་དང་། གྲུང་ཁུན་ཏང་ལ་དགའ་ཞེན། བཅིངས་འགྲོལ་དམག་
 ལ་དགའ་ཞེན་བཅས་བྱེད་གྱི་ཡོད། ལོ་རྒྱུས་ཐོག་བོད་རིགས་མི་དམངས་
 ཀྱིས་གྲུང་ཏུ་མི་རིགས་ཉིལ་པོ་ཆགས་པ་དང་འཕེལ་ཀླས་གཏོང་བའི་ཐད་...
 གལ་འགངས་ཆེ་བའི་ནུས་པ་བརྟན་ཡོད། ཉེ་ལམ་ལོ་ངོ་སྐྱུ་ཅུའི་རིང་
 ཏང་གྲུང་དབྱང་གི་འགོ་བློན་འག་རང་སྐྱུང་ཡུངས་ཏང་ཨུ་དང་རིམ་པ་ཁག་
 གི་ཏང་ཙུ་འཇུགས་ཀྱིས་ཡུངས་ཡོངས་ཀྱི་བོད་ཀྱི་སྐོན་མི་རིགས་ཁག་གི་...
 རྒྱ་ཆེན་ཏང་ཡོན་དང་། ལས་བྱེད་པ། བོད་སྤྱོད་བཅིངས་འགྲོལ་དམག་
 བཅས་ལ་སྡེ་བྲིད་བྱས་ནས་བོད་རིགས་དང་དེ་མིན་གྱི་མི་རིགས་ཁག་གི་མི་
 དམངས་མང་ཆོགས་སྐུལ་སྐྱོང་དང་སྒྲིག་འཇུགས་བྱས་པ་དང་། བོད་རིུ་
 ཀླུ་གཅེས་དམངས་གཙོའི་མི་སྤྱར་མཐུན་སྒྲིལ་བྱས་ནས་བོད་ཡུངས་འཇུར་

ལྷན་དང་། མཐའ་མཚམས་སྤང་སྤྱོད། མི་རིགས་མཐུན་སྦྲིལ་ལ་སྤང་
 སྤྱོད་། མེས་ཀྱི་ལ་གཅིག་གྱུར་ལ་སྤང་སྤྱོད་བཅས་བྱེད་པའི་ཐད་ལ་གྱུབ་
 འབྲས་ཏེ་ཅང་ཆེན་པོ་སྤྲོད་ཡོད་པ་དང་ལེགས་སྦྱིས་ཏེ་ཅང་ཆེན་པོ་ལྷལ་ཡོད་
 ཡོད། ཡིན་ནའང་ངེས་པར་དུ་སྟོན་དགོས་པ་ཞིག་ལ་ཏང་གི་མི་རིགས་
 སྲིད་ཁྲིམས་དང་། དཔལ་འབྱོར་སྲིད་ཁྲིམས། ཆོས་ལུགས་སྲིད་ཁྲིམས། འཕུལ་
 རྒྱུགས་གཅིག་གྱུར་གྱི་སྲིད་ཁྲིམས། ལས་བྱེད་པའི་སྲིད་ཁྲིམས་སྟགས་ལ་ཡིན་
 བའི་དང་“མི་བཞི་ཤོག་ཁག”གི་གཡོན་ཐལ་ཆེ་བའི་ལམ་རྒྱུགས་ཀྱིས་གཏོར་
 བཞིག་ཚབས་ཆེན་བཏང་སྐབས་ཐོད་མི་དམངས་ཀྱིས་ཀྱང་ཀྱལ་ཡོངས་ས་སྟོན་
 གནས་གཞན་དག་གི་མི་དམངས་དང་འདྲ་བར་དཀའ་སྤྱད་སྤྱོད་དགོས་བྱུང་
 བ་རེད། ཀྱང་དབྱང་གིས་ཐོད་གྱི་མི་རིགས་ཁག་གི་སྤྱན་ཟླ་ན་མས་ལ་བྱམས་
 བཅའི་སེམས་ཁུར་དང་འཚམས་འདྲི་བྱེད་གྱི་ཡིན་ཞེས་གསུངས་པ་རེད།

ཀྱང་གྱུང་གྱུང་དབྱང་གིས་ཐོད་རང་སྤྱོད་སྤྱོད་ཀྱི་ལྟེ་བའི་ལས་ལྟོ་
 འགན་དང་འབད་འཐབ་བྱེད་པའི་དམིགས་ཚད་འདོན་པ་གནང་རྒྱུ་ཐོད་
 ཀྱི་དམིགས་བསལ་གྱི་གནས་ཚུལ་ལ་བསམ་གཞིགས་དང་དེ་སྔའི་ཉམས་སྦྱང་
 རྒྱུགས་སྤྲོམ་བྱས་ནས་སྤྱོད་ཕྱིན་ངེས་པར་དུ་གཤམ་གསལ་གྱི་བྱེད་རྒྱུགས་ལྟོ་
 ཁག་བརྒྱུད་ལ་དོ་སྣང་བྱེད་དགོས་ཞེས་སྟོན་པ་གནང་བ་རེད།

དང་པོ། ཀྱང་དབྱང་གི་སྤྱོད་ཚན་ཁག་ཚང་མས་ཐོད་གྱི་དངོས་ཡོད་
 གནས་ཚུལ་ཤེས་རྟོགས་དང་ཞིབ་འཇུག་བྱེད་རྒྱུར་དོ་སྣང་བྱས་ཏེ་ཐོད་གྱི་
 རང་བྱུང་གི་ཆ་འཁྱེད་དང་། མི་རིགས་ཀྱི་ཁྱད་ཆས། དཔལ་འབྱོར་གྱི་
 ཆགས་ཚུལ། མི་རིགས་ཁག་གི་མི་དམངས་ཚོའི་བསམ་སྟོན་གོ་རྟོགས་དང་
 འཆོ་བའི་གནས་ཚུལ་བཅས་དང་བསྐྱུན་ནས་འབྲེལ་ཡོད་ཀྱི་ལས་ཀའི་བྱེད་
 རྒྱུགས་དང་། ལས་འགན། སྲིད་ཁྲིམས་བཅས་གཏན་འབེབས་བྱས་ནས་ཞིབ་

བུ་མཚུ་བ་ཁྱིད་བྱེད་དགོས། གཏན་འབེབས་དང་བྱེད་ཐབས་མཐའ་དག་
 ལ་ངེས་པར་དུ་དང་ཕྱོག་ཐོད་རིགས་ལས་བྱེད་པ་དང་ཐོད་རིགས་མི་.....
 དམངས་ཀྱི་ཁ་ཞེ་གཉིས་མེད་ཀྱི་མས་མཐུན་དང་རྒྱབ་རྒྱར་དངོས་སུ་འཕྲོ་
 དགོས་པ་དང་། དེ་འདྲ་མིན་ན་བཟོ་བཅས་རྒྱག་དགོས་པའམ་བསྟུགས་
 བས་སྤྲོད་དགོས། རང་མེད་དང་། རྒྱགས་རེ་བ། སྤྱིར་བཏང་ཅན། གི་
 གཅིག་གིས་གདུབས་པ་ལྟར་བཅས་ཀྱི་འགོ་ཁྲིད་སྤྱོད་ཚུལ་དང་ལས་ཀ་བྱེད་
 སྤངས་ནན་འགོག་བྱེད་དགོས་པ་དང་། མེས་རྒྱལ་ནང་ཁྲལ་དང་རྒྱ་རིགས་
 ཀྱི་ལས་ཀའི་ཉམས་སྦྱང་ནམས་སུན་འཕྲོམས་དང་ལྷ་རྒྱལ་གྱིས་ཁྲུབ་གདལ་
 བྱེད་མི་རུང་།

གཉིས་པ། གྲུང་དབྱང་འཐབ་རྒྱགས་གཅིག་གྱུར་པ་དང་རྒྱལ་
 ཁབ་མི་རིགས་ལས་དོན་ལྷ་ཡོན་ལྷན་ཁང་གིས་གྲུང་དབྱང་དང་རྒྱལ་སྤྱི་
 ཁྲུབ་ཁང་ལ་གཞིགས་འདེགས་ཏུར་ཐག་བྱས་ནས་ཐོད་ཀྱི་ལས་ཀའི་གནས་...
 ཚུལ་ལ་བརྟག་དབྱད་ཞིབ་འཇུག་ཆ་ཆང་བ་བྱེད་པ་དང་འབྲེལ་རང་རྟོགས་
 ངང་སྒོས་འགོ་བརྟན་ནས་འབྲེལ་ཡོད་སྡེ་ཆན་དང་མཉམ་དུ་ཐོད་ཀྱི་ལས་...
 ཀའི་ནང་གི་གནད་དོན་ཞིབ་ཐུང་འགའ་ཞིག་ཐག་གཅོད་ཡག་པོ་བྱེད་རྒྱུར་...
 གཞིགས་འདེགས་བྱེད་དགོས།

གསུམ་པ། གྲུང་དབྱང་དང་གྲུང་དབྱང་གི་སྡེ་ཆན་ཁག་གིས་
 གཏན་འབེབས་བྱས་པའི་བྱེད་རྒྱགས་དང་། སྤྱིད་རྒྱས། ལམ་ལུགས་བཅས་
 དང་རྒྱལ་ཡོངས་སུ་སྤེལ་བའི་ཡིག་ཆ་དང་། མཚུབ་སྟོན། གཏན་འབེབས་
 བཅས་ཐོད་ཀྱི་དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་དང་འཆམ་པོ་མེད་པ་ཞིག་ཡིན་ཕྱིན།
 ཐོད་ཀྱི་ཏང་སྤྱིད་དམངས་བཅས་ཀྱི་འགོ་ཁྲིད་ལས་ཁྲུངས་ཀྱིས་ལག་བསྟར་...
 མི་བྱེད་པའམ་བབ་བསྟར་བཟོ་བཅས་བྱས་ནས་ལག་བསྟར་བྱས་ན་འགྲིག

འོན་ཀྱང་གལ་འགངས་ཆེ་བའི་གནད་དོན་ཡིན་ཆེ་སྟེན་དུ་དགོངས་སྒྲུབ་...
སྟེན་མེད་ལྷ་དགོས་པ་དང་། སྦྱར་བཏང་གི་གནད་དོན་ཡིན་ཆེ་ལས་ཀ་
བྱས་རྗེས་སྟེན་མེད་ལྷ་དགོས། བོད་ནི་ས་ཁུ་ཆེ་ཞིང་མི་བྱངས་ཉུང་བས་
ཐོན་ཕྱིན་དང་བུལ་བའི་མི་སྡེའི་སྒྲིག་གཞི་དང་ནོར་སྤྱོད་ཀྱི་གཏོང་སྒྲུབ་ཐད་
མེས་ཀྱལ་ནང་ཁྲལ་དང་འདྲ་བ་གཏན་ནས་བྱེད་མི་རུང་། མིག་སྨར་ངེས་
པར་དུ་ལས་ཁུངས་ཁྲ་བསྟུ་བྱས་ཏེ་ཆད་ཡོད་པའི་མ་དངུལ་ན་མས་དགོས་...
གལ་ཆེ་ཤོས་ཡོད་སར་དངོས་འབྱེལ་བེད་སྤྱོད་གཏོང་བ་བྱེད་དགོས།

བཞི་པ། བོད་རིགས་དང་དེ་མིན་བྱངས་ཉུང་མི་རིགས་ཀྱི་ལས་
བྱེད་པ་གསེས་སྦྱང་བྱགས་ཆེན་བྱས་ཐོག་ ཁོང་ཚོར་བོད་སྡེངས་འཇུགས་སྟེན་
བྱེད་པའི་འགན་འཁུག་གཙོ་བོ་འཁུར་བྱེད་པའི་རིགས་རམ་ཏུར་ཐག་བྱེད་...
དགོས། དངོས་ཡོད་ཀྱི་དགོས་མཁོར་གཞིགས་ཏེ་མེས་ཀྱལ་ནང་ཁྲལ་ནས་
བོད་དུ་ལས་བྱེད་པ་གཏོང་བ་དེར་ཉུང་ཞིང་ཅུག་པའི་ཅ་དོན་ལྟར་འཁྲུངས་
བྱེད་དགོས། དགོས་ངེས་ཀྱི་འགོ་བཟུང་ཀྱང་འཛིན་པ་མངགས་གཏོང་བྱེད་
རྒྱ་ཐུང་། གཙོ་བོ་འཆར་གཞི་ཡོད་པའི་སྒྲན་ནས་སྦྱོབ་ལྷ་ཆེན་མོ་དང་འབྲིང་
རིམ་སྦྱོབ་ལྷ་ནས་ཐོན་པའི་སྦྱོབ་ལྷ་བ་དང་། དེ་བཞིན་ཆེད་ལས་ཀྱི་ཤེས་
བྱ་དང་འཛིན་ཐང་ཡོད་མཁན་མི་སྡེ་སྟགས་བོད་དུ་གཏོང་དགོས།

ལྔ་པ། ཀྱང་དབྱང་གི་སྡེ་ཆན་ཁག་དང་ལྷག་པར་དུ་འཆར་གཞི་
དང་། དཔལ་འབྱོར་། རིག་སྦྱོབ་། འཕྲོད་སྟེན་བཅས་སྡེ་ཆན་གྱིས་ལྟན་
རིང་གི་འཆར་འགོད་དང་ལོ་འཁོར་མོའི་འཆར་གཞི་བཟོ་སྐབས་བོད་ཀྱི་...
དམིགས་བསལ་གྱི་དགོས་མཁོར་ལྷ་རྟོག་བྱས་ནས་ཁོང་ཚོའི་བབ་མཐུན་གྱི་
རེ་བ་སྒྲུབ་གང་ཐུབ་བྱེད་དགོས་པ་དང་། དངོས་པོ་དང་ལག་ཅུལ་སྟགས་
ཀྱི་ཐད་ལ་རྒྱབ་སྦྱར་ཏུར་ཐག་བྱེད་དགོས།

བྱུག་པ། རྒྱལ་ཡོངས་ཀྱི་འབྲེལ་ཡོད་ས་གནས་དང་སྡེ་ཆ་ཁ་ཁག་
ཆང་མས་རིམ་པ་གོང་མའི་མཚུབ་སྟོན་ལྟར་ཐོད་ལ་རྒྱབ་སྐྱོར་བྱེད་པའི་……
ལས་ཀ་ཉན་ཉིག་གིས་ཡག་པོ་བྱེད་དགོས།

བརྒྱན་པ། ཀྱང་དབྱང་གི་སྡེ་ཆ་ཁ་ཁག་དང་། ཞིང་ཆེན་དང་།
གྲོང་ཁྱིམ། རང་སྐྱོང་ཁྲུངས་བཅས་ཁག་གིས་《ཐོད་ཀྱི་ལས་དོན་བཞུགས་
མཉམ་ཆོགས་འདུའི་གནད་བསྐྱུས་》ནང་བཏོན་པའི་གནད་དོན་དེ་ས་སའི་……
ལས་ཀ་དང་འབྲེལ་བ་ཡོད་པ་ཡིན་ན། ཆེད་མངགས་ཀྱིས་ཞིབ་འཇུག་བྱེད་
པ་དང་། བྱེད་ཐབས་གཏན་འཁེལ། ཐག་གཅོད་བྱེད་རྒྱ་དམ་འཛིན་
བཅས་བྱེད་དགོས།

བརྒྱན་པ། ཐོད་རང་སྐྱོང་ཁྲུངས་ཏང་ཁྲུས་ཏང་གི་སྐབས་བཅུ་
གཅིག་པའི་རྒྱང་ཁྲུ་ཆང་འཛམས་ཤོས་ཆོགས་ཐོངས་གསུམ་པ་དང་། བཞི་
པ། ལྷ་པ་བཅས་ཀྱི་དགོངས་དོན་དང་《ཐོད་ཀྱི་ལས་དོན་བཞུགས་མཉམ་
ཆོགས་འདུའི་གནད་བསྐྱུས་》ཀྱི་དགོངས་དོན་ལྟར་དེ་སྔའི་ལས་ཀ་ལྗོན་……
སྐྱམ་ནན་ཉན་བྱས་ཏེ་བྱུབ་འབྲས་དར་སྤེལ་དང་། སྐྱོན་ཆ་སེལ་བ། རྣམ་
འབྲལ་ཡོ་བསྐང་བཅས་བྱེད་དགོས། ཁྲུངས་ཡོངས་ཀྱི་དཔལ་འབྱོར་འཇུག་
སྐྱོན་གྱི་འཆར་འགོད་བསྐྱར་དུ་ཞིབ་བཞེར་དང་གཏན་འབེབས་བྱས་ཏེ་ཞིང་
འབྲོག་སྟོན་སྦྱོང་འཕེལ་རྒྱས་གཏོང་རྒྱ་དང་། བྱི་ལྗོན་ཉེ་ཆང་འཕེལ་
རྒྱས་གཏོང་རྒྱ། དཔལ་འབྱོར་དོ་དམ་གྱི་སྤྱི་གཞི་བསྐྱར་སྤྱི་གཞི་དང་ལེགས་
བཅས་བྱེད་རྒྱ། སྤེར་བཞུགས་ཞིང་དང་། སྤེར་བཞུགས་རི་བོ། སྤེར་
བཞུགས་སྐྱོ་ལྗོན། བྱི་ཀྱི་ཞོར་ལས་བཅས་ལ་སྤྱོད་རྒྱས་གང་འདྲ་འཛིན་རྒྱ་
སྤྱོད་གནད་དོན་རབ་དང་རིམ་པའི་སྟོན་གྱི་གཡོན་ལྷན་སྐྱོ་ཆོགས་ཡོ་……
བསྐང་བྱེད་དགོས་པ་དང་། ཞིང་ལས་དང་། འབྲོག་ལས། རྣམ་སྤྱོད་ཉེ་

ཚེང་། རིག་སྒྲིབ། མི་རིགས། ཚུལ་ལུགས། འཕྲུལ་གཏིག་གྱུར་
 སྐབས་ཐད་ཀྱི་ཏང་གི་སྲིད་ཆུས་ཁག་དོན་ཐོག་དུ་འཁྱེལ་བ་བྱེད་དགོས་པ།
 བརྟག་དཔྱད་ཞིབ་འཇུག་ནན་ཏན་བྱས་ནས་ལག་བསྟར་བྱེད་པའི་ཆུས་གཞི་
 ཞིབ་ཕྱ་བཙུག་ཏེ་དེང་སྐབས་ཁ་ཆ་དགོས་གཏུགས་ཀྱིས་ཐག་གཅོད་བྱེད་ཀྱི་
 དགོས་པའི་གནད་དོན་གལ་ཆེ་བ་རྣམས་ཐག་གཅོད་བྱེད་རྒྱ་དམ་འཛིན་ཀྱི་
 བྱས་ནས་དུས་ཚོད་ཐུང་དུ་ཞིག་གི་ནང་གྲུབ་འབྲས་མངོན་གསལ་དོད་ཅམ་
 ཐོབ་པའི་བརྩོན་ལེན་བྱེད་དགོས།

(དེ་ལྟར་ 1980 ལོའི་ཟླ་ 5 ཚེས་ 27 ཉིན་ རྒྱ་མི་དམངས་ཉིན་
 རེའི་ཆགས་པར་) ཐོག་འཁོད་ཡོད་ཅིང་། ད་རེས་པར་རྒྱག་དུས་
 ཚུལ་ལྟར་བྱེད་མཁན་གྱིས་དུས་བྱ་རེ་བྱུང་བསུབས་པ་ཡིན།)

བོད་ཚུངས་འཇུགས་སྐྱོན་བྱེད་ཆེད་སྐྱབ་དགོས་ པའི་དོན་དག་ཆེན་པོ་ཁག་དྲུག

—1980 ལའི་ཟླ་ 5 ཆེས་ 29 ཉིན་སློ་མཐུན་རྒྱུ་ཡའོ་
པང་གིས་བོད་རང་སྐྱོང་ཚུངས་ཀྱི་ལས་བྱེད་པའི་ཆེད་
ཆེན་ཕྱག་གནང་བའི་གསུང་བཤད། (གནད་བསྟུས་)

མཐུན་སྐྱིལ་དང་། ཕྱག་པོ། ཤེས་རིག་ལྡན་པ་བཅས་ཀྱི་བོད་ཚུངས་
གསར་པ་འཇུགས་སྐྱོན་བྱེད་ཀྱི་སྤྱི་དམིགས་ལྟམ་མཛོན་སྐྱུ་རྒྱ་འབྱུང་...
བ་བྱེད་ཆེད་གཤམ་གསལ་དོན་ཆེན་དྲུག་ཡག་པོ་སྐྱབ་དགོས།

(དང་པོ) ཡུང་དབྱང་གི་གཅིག་ཡུར་འགོ་ཁྱིད་འོག་
མི་རིགས་ས་ཁོངས་རང་སྐྱོང་གི་དབང་
ཆ་གང་ལེགས་སྦྱོར་དགོས།

བོད་རང་སྐྱོང་ཚུངས་ནི་དམིགས་བསལ་ཏེ་ཅང་ཆེ་བའི་རང་སྐྱོང་...
ཚུངས་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡིན་ཞིང་། དེའི་ཐུ་བྱོན་སྤྱི་ལེ་བྱ་བ་ཞི་ཁྱིམ་

བརྒྱ་དང་ཉི་ཤུ་ལྷག་ཙམ་ཡོད་པ་དེས་རྒྱལ་ཡོངས་ས་ཁོངས་ཀྱི་བརྒྱད་ཆ་...
 གཅིག་ཟིན་ཡོད་པ་རེད། རང་རེ་ལྷ་བྱ་མི་རིགས་མང་པོ་ཡོད་པའི་རྒྱལ་
 ཁབ་ནང་ལ་མི་རིགས་ས་ཁོངས་རང་སྤྱོད་མེད་ན། རྒྱལ་ཡོངས་མི་དམངས་
 ཀྱི་མཐུན་སྦྱོལ་ཆེན་པོ་ཡོང་ཐབས་མེད། རང་སྤྱོད་ཟེར་བ་དེ་ནི་རང་
 བདག་གི་དབང་ཆ་དེ་རེད། རང་ཤེད་རིང་ལུགས་སྤེལ་ནས་རང་ཉིད་ཀྱི་
 བསམ་འཆར་མི་གཞན་ལ་བཙན་འགུལ་བྱེད་པའི་བྱེད་སྤངས་དེ་ནི་ནོར་...
 འཁྲལ་ཞིག་རེད། རང་སྤྱོད་དང་རང་བདག་གི་དབང་ཆ་གཉིས་ནི་ཡན་
 རྒྱ་དམ་པོར་འབྲེལ་བ་ཞིག་རེད། དེ་ནི་བྱེ་བྲག་གི་རང་བཞིན་རེད། བྱེ་
 བྲག་གི་རང་བཞིན་མེད་ན་སྤྱི་འཇུག་རང་བཞིན་ཡོང་མི་སྲིད། དེ་ནི་ཅོད་སྤྱོད་
 རིག་པ་ཞིག་རེད། མི་རིགས་ཀྱི་རང་སྤྱོད་དབང་ཆ་གང་ལེགས་མེད་ན།
 མི་རིགས་ཁག་གི་མཐུན་སྦྱོལ་ཆེན་པོ་ཡོང་སྲིད་ཀྱི་མ་རེད། གྲི་གཅིག་གིས་
 གདུབ་པ་ལྟར་གཅིག་མཆུངས་བྱེད་པ་དེ་ནི་རང་ཤེད་རིང་ལུགས་ཀྱི་ལས་...
 ཀྱི་བྱེད་སྤངས་ཤིག་ཡིན། མཐོ་ཀླུ་ཞེས་རང་ཤེད་རིང་ལུགས་ནི་དང་
 གཤིས་དངས་གཙང་མིན་པའི་མཆོན་རྒྱལ་ཞིག་དང་། དང་ཡོངས་དང་
 རྒྱལ་ཡོངས་མི་དམངས་ཀྱི་དབྱ་པོ་ཆེན་པོ་ཞིག་རེད་ཅེས་གསུང་ཚུངས་པ་...
 རེད། གཅིག་གྱུར་འགོ་བྱེད་འོག་གི་རང་བདག་དབང་ཆ་མེད་པར་བཞོས་
 མི་ཆོག གཅིག་གྱུར་འགོ་བྱེད་འོག་རང་རྒྱ་འཕེར་བའི་སྒྲི་ནས་རང་བདག་
 གི་དབང་ཆ་གང་ལེགས་ལག་ལེན་བྱེད་དགོས། ཐོད་ཀྱི་གནས་རྒྱལ་དང་
 མི་འཆམ་པ་ཞིག་ཡིན་ཕྱིན་ལག་ལེན་མ་བསྟར་བ་དང་ཡང་ན་བབ་བསྟར་...
 གྱུར་བཙོས་བྱས་ནས་ལག་ལེན་བསྟར་ན་འགྲིག་གི་རེད། མི་རིགས་ཀྱི་
 མཐུན་སྦྱོལ་དང་ཐོན་སྐྱེད་གོང་འཕེལ་འགྲོ་རྒྱུར་གཞན་འཆེ་ཡོད་པ་ཞིག་...
 ཡིན་ཕྱིན་ལག་ལེན་མ་བསྟར་ན་འགྲིག་གི་རེད། ཀླུང་དབྱང་གི་གཅིག་གྱུར་

འགོ་བྱིད་འོག་རང་སྤྱང་སྤྱང་ས་ལ་ཡོད་པའི་རང་བདག་གི་དབང་ཆ་བཞོལ་
 སྤྱད་གང་ལེགས་བྱེད་པ་དང་སྤྱགས། མི་རིགས་རང་ཉིད་ཀྱི་ཁྱད་ཆས་ལ་
 གཞིགས་ནས་སྤྱིམས་ཡིག་དང་སྤྱིལ་ཡིག་བཟོས་ནས་མི་རིགས་ཀྱི་རང་སྤྱང་
 གི་དབང་ཆ་དང་མི་རིགས་ཀྱི་དམིགས་བསལ་གྱི་ཁེ་ཕན་ལ་སྤྱང་སྤྱང་བྱེད་
 དགོས།

(གཉིས་པ) དེང་སང་བོད་ལ་དཀའ་ངལ་ཤིན་ཏུ་ཆེན་པོ་
 ཡོད་པའི་གནས་ཚུལ་ལ་གཞིགས་ནས་ངལ་
 གསོ་ལྟུངས་སྤྱེད་སྤྱེད་སྤྱི་ཕྱི་ཕྱི་ཕྱི་ཕྱི་ཕྱི་ཕྱི་
 ལེན་མཐའ་གཅིག་ཏུ་བསྟར་ནས་མང་ཆོགས་
 ཀྱི་ཁྱད་ཆོས་ཆེར་ཡང་དུ་གཏོང་དགོས།

རྒྱལ་ཡོངས་ཀྱི་ཞིང་ཆེན་དང་རང་སྤྱང་སྤྱང་ས་གཞན་དག་དང་བསྟར་
 བ་དེང་སང་བོད་ཀྱི་དོན་དངོས་ཆེ་ཤོས་ནི་མི་དམངས་ཀྱི་འཚོ་བའི་རྒྱ་ཆ་དང་
 ཉ་ཅང་དམའ་པོ་དེ་རེད། གནས་ཚུལ་དེར་གཞིགས་ནས་མང་ཆོགས་ཀྱི་
 ཁྱད་ཆོས་ཆེར་ཡང་དུ་གཏོང་དགོས། ལོ་ཤས་རིང་ལ་བོད་སྤྱང་ས་མི་
 དམངས་ཀྱིས་འཁྱར་བའི་དབུ་ཁལ་དང་ཉ་སྤྱབ་ཀྱི་ལས་འགན་དེ་སྤྱབ་མི་
 དགོས་པ་གཏན་འཁེལ་བྱེད་དགོས། དབུ་ཁལ་གྱི་ལས་འགན་སྤྱབ་མི་
 དགོས་པ་ཐག་གིས་བཅད་པ་ཡིན། ཉ་སྤྱབ་ཀྱི་ལས་འགན་ཡང་མེད་པ་བཟོ་
 དགོས། ཆད་ལས་བཀྲལ་བ་དང་ཐོབ་ཆ་མེད་པའི་ཆ་གསེས་ཀྱི་ལས་
 འགན་ཆང་མ་མེད་པ་བཟོ་རྒྱ་ཡིན། ཞིང་པ་དང་འབྲོག་པ་ནམས་ཀྱི་ཐོན་
 རྫས་ཐད་གོང་བསྐྱགས་ཉ་སྤྱབ་དང་། དངོས་པོས་དངོས་པོ་བཟུང་སོང་།

ཡན་ཚུན་འབེལ་དགོན་སྟོན་སྒྲིག་བཅས་ལག་ལེན་བྱེད་པ་ལས་ལས་འགན་...
 བསྐྱོ་མངག་གི་བྱེད་སྤངས་མེད་པ་བཟོ་དགོས། ཟུ་ཆེན་ཞིང་པ་དང་
 འབྲོག་པ་ནུམས་ཀྱིས་གོང་བསྐྱགས་ཉེ་སྤྱབ་དང་། དངོས་པོས་དངོས་པོ་
 བཞེ་རེས། རིན་མཉམ་བཞེ་རེས་བཅས་ཀྱི་སྤྱི་རྒྱས་ལ་བཙུ་བཀྲར་བྱེད་
 རེས་ཡིན་པ་དེར་ཡིད་ཆེས་བྱེད་དགོས། སྤྱི་རྒྱས་དེས་ཞིང་ལས་དང་
 འབྲོག་ལས་འཕེལ་རྒྱས་ཡོང་བར་སྤུལ་འདེད་གཏོང་བྱུང་གི་རེད།

(གཞུང་པ) ཞིང་ལས་དང་། འབྲོག་ལས། རྒྱལ་ལས།
 རྒྱུ་ལས། རྒྱུ་ལས་ཚུན་པའི་དབུ་ལ་འབྲུར་འཕེལ་...
 རྒྱལ་ལས་ཡོད་ཆེད་ཐོག་དམིགས་བསལ་ཅན་དང་།
 ཐོག་གི་གནས་ཚུལ་དང་མཐུན་པའི་སྤྱབས་བསྐྱུན་
 ཟུ་ཆེན་རྒྱས་ལག་ལེན་བྱེད་དགོས་ཤིང་། དེའི་
 དམིགས་ལྷུང་ནི་ཐོག་གི་དབུ་ལ་འབྲུར་གོང་...
 འཕེལ་མཐུགས་ཅམ་འབྲུ་རྒྱུ་ལས་འདེད་བྱེད་...
 རྒྱུ་ཆེད་ཏུ་རེད།

ཐོད་སྤྱོད་ཀྱི་ས་ཁོངས་དེས་རྒྱལ་ཡོངས་ས་ཁོངས་ཀྱི་བརྒྱད་ཆ་...
 གཅིག་ཟིན་ཡོད། དེའི་ཐོན་ཁུངས་ལུན་སྟུང་ཆོགས་ཤིང་རང་བྱུང་གི་ཆ་
 ཟུན་སྤྱིར་བཏང་ཡིན་ན་ལག་པ་ཞིག་རེད། ཐོད་ལ་ཞིང་འབྲོག་ས་ཁུལ་
 དང་། རྒྱལ་ལས་ཁུལ། འབྲོག་ལས་ཁེར་གཙང་གི་ས་ཁུལ་ཡོད་པ་
 ལས་ཞིང་ལས་ཁེར་གཙང་གི་ས་ཁུལ་མེད་པས་ཞིང་ལས་རྒྱུ་རྒྱུ་གཉེར་ན་

མདུན་ལམ་ཡོད་པ་མ་རེད། ལྷ་མང་བདག་གཉིས་དང་། ཞིང་ལས་དང་
 འབྲོག་ལས་བྱང་འབྲེལ། བགས་ལས་དང་འབྲོག་ལས་བྱང་འབྲེལ། ལག་
 ཤེས་བཟོ་ལས་སྒྲིལ་ཐབས་བཅས་བྱེད་དགོས། སྤྱི་ཚུས་ལྷག་དུ་གཏོང་
 དགོས། འབྲུ་རིགས་སྒྲིར་བསམ་སྒྲོ་འཁོར་མ་ཐག་གོ་དང་ནས་ཁོ་ན་
 བསམ་མི་རུང་། ས་ཁུལ་དེ་གའི་མང་ཚོགས་ཀྱི་དགོས་མཁོ་དང་རང་བྱུང་
 ཆ་སྲིད་གཞིར་བཟུང་ནས་ཐོན་སྐྱེད་ཅུ་ཁག་གི་རང་བདག་དབང་ཆར་བཅི་
 འཛོག་གང་ལགས་བྱེད་དགོས། འགན་ཁུར་ལམ་ལུགས་ནམ་པ་སྣ་ཚོགས་
 ཡག་པོ་ཡོང་བ་བྱེད་པ་དང་འབྲེལ། ཚུལ་བསྐྱུན་ཐོབ་སྤྱོད་ཀྱི་སྤྱི་ཚུས་
 ལག་ལེན་ནན་ཏན་བྱས་ནས་ཞིང་པ་དང་འབྲོག་པ་ནམས་ཀྱི་རྩར་བཙོན་.....
 རང་བཞིན་སྐྱུལ་སྤྱོད་གང་ལགས་བྱེད་དགོས། ཞིང་པས་གང་ཞིག་འདེབས་
 འདོད་ཡོད་ན་དེ་རང་འདེབས་སུ་འཇུག་པ་ལས་དེར་ཐེ་གཏོགས་བྱེད་.....
 དགོས་དོན་མེད། སྤྱི་ཚུས་ལག་ལེན་བྱེད་སྐབས་གང་ལ་གང་འཆམ་
 ཡོང་བ་བྱས་ནས་དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་གཞིར་བཟུང་སྟེ་བྱ་བ་སྐྱབ་དགོས།
 ལས་བྱེད་པ་དང་མང་ཚོགས་ནམས་རྐང་ལག་བཅོངས་པ་ལས་བཟོལ་ཏེ་...
 ཁང་པའི་རྒྱབ་མདུན་ལ་འབྲས་ཤིང་དང་ཤིང་སྤྱོད་སྐྱེས་བཅུགས་པ་ཆང་...
 མ་འཇུགས་མཁན་རང་ཉིད་ལ་དབང་བ་བྱེད་དགོས། ཐོན་སྐྱེད་ཅུ་ཁག་
 གི་གཞི་ཁྲིན་ཆེ་དགས་པ་ཡིན་ན། བདག་གཉིས་ཡག་པོ་ཡོང་མི་ཐུབ་པ་
 དང་། ཐོན་སྐྱེད་འཕེལ་རྒྱས་འགྲོ་རྒྱར་གཞོད་པ་ཡོང་ངེས་ཡིན་པས་གང་
 འཆམ་གྱིས་རུང་དུ་གཏོང་དགོས། རྒྱུ་འབྱེད་ལས་ཞིང་དང་རྒྱུ་འབྱེད་ལས་སྒྲི་
 ཐུགས་མང་ཅམ་འཕེལ་རྒྱས་བཏང་ནས་ཁྱིམ་ཆང་རེ་ལ་ར་ལུག་བཅུ་ཕྱག་...
 དུ་མ་དང་ནག་ཐུགས་ཁ་ཤིས་གསལ་ཆོག ཞོར་ལས་དང་ལག་ཤེས་བཟོ་
 ལས་སྒྲིལ་དགོས་ཤིང་། གལ་ཏེ་དཀའ་ངལ་ཡོད་ན་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱིས་དངུལ་